

PROGRAM ROZVOJA OBCE

CHMEĽOVEC

2015 - 2025

Obsah

ÚVOD	4
1. ANALYTICKÁ ČASŤ	8
1.1 Analýza vnútorného prostredia	8
Historický potenciál	9
Demografické pomery	10
Vzdelávanie	12
Kultúra, šport a voľný čas	12
Zdravotné a sociálne služby	13
Bývanie.....	13
Služby.....	13
Základné ekonomické ukazovatele obce	14
Infraštruktúra	15
Prírodné danosti.....	17
1.2 Analýza vonkajšieho prostredia	18
1.3 Zhrnutie súčasného stavu územia.....	23
SWOT analýza	23
1.4 Ex-post analýza	30
Ukážky z realizovaných projektov	32
2. STRATEGICKÁ ČASŤ	35
2.1 Prioritné oblasti	36
3. PROGRAMOVÁ ČASŤ	39
3.1 Prioritná oblasť č.1	40
3.2 Prioritná oblasť č.2	43
3.3 Prioritná oblasť č. 3	45
3.4 Prioritná oblasť č. 4	49

4. IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ	52
4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie.....	52
4.2 Monitoring.....	53
4.2 Informovanosť a publicita	56
5. FINANČNÁ ČASŤ	57
5.1 Indikatívny finančný plán.....	57
ZÁVER.....	59

ÚVOD

Názov	Program rozvoja obce Chmeľovec na roky 2015 – 2025
Územné vymedzenie	Obec Chmeľovec
Územný plán obce/VÚC schválený:	Nie
Dátum schválenia PHSR:	Január 2016
Dátum platnosti:	2015-2025
Verzia	1.0
Publikovaný verejne:	

Program rozvoja obce Chmeľovec na obdobie 2015 - 2025 (ďalej PRO Chmeľovec 2015-2025) je strednodobý rozvojový dokument obce, ktorým sa obec pri výkone svojej činnosti stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov.

PRO Chmeľovec 2015-2025 pozostáva z:

- a) **analytickej časti**, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- b) **strategickej časti**, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- c) **programovej časti**, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- d) **implementačnej časti**, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, a
- e) **finančnej časti**, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

Tabuľka č.1 - Zámer spracovania PRO

Názov dokumentu	Program rozvoja obce Chmeľovec na roky 2015 - 2025
Forma spracovania	S pomocou externých odborníkov spracovanie. Spracovateľom je Mgr. Juraj Marchevský, Korabinského 34, 08006 Ľubotice
Riadenie procesu spracovania	Dokument bol spracovaný v zmysle platnej legislatívy a metodiky na spracovanie PRO. Riadiaci tím pozostával z členov externého spracovateľského kolektívu. Na vypracovaní jednotlivých častí PRO sa v zmysle metodiky podieľali aj členovia troch pracovných skupín, kde boli zastúpení poslanci obce ako členovia odborných komisií, pracovníci obecného úradu a vybraní zástupcovia občianskej spoločnosti v obci.
Obdobie spracovania	Obdobie spracovania: 30.08.2015 – 07.12.2015
Financovanie spracovania	Náklady na vlastné spracovanie boli financované z vlastných zdrojov obce.
Informácie	www.chmelovec.sk

Program rozvoja obce (PRO) je hlavný strategický dokument obce a určuje jej koncepčný a systematický rozvoj v horizonte 5 – 10 rokov.

Dosiahnutie strategického cieľa PRO presahuje hranice jedného volebného obdobia. Z tohto dôvodu bol PRO spracovaný uplatnením princípu partnerstva v súlade s Metodikou pre spracovanie PRO (Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, február 2015) a metodológiou OECD s názvom „Nástroje regionálnej politiky na úrovni samosprávnych krajov SR“ z roku 2009. PRO obce je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami nadradených strategických a koncepčných dokumentov: Národná stratégia regionálneho rozvoja (máj 2014), priority Prešovského samosprávneho kraja, Regionálna integrovaná územná stratégia a Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja 2009 – 2015.

Pod pojmom partnerstvo sa chápe spolupráca sociálno-ekonomických partnerov na príprave, uskutočňovaní, financovaní, monitorovaní a hodnotení realizácie priorít a cieľov podpory regionálneho rozvoja. Sociálno-ekonomickými partnermi sú ústredné orgány štátnej správy, miestne orgány štátnej správy, vyšší územný celok, susedné obce, mikroregión Haľagoš, ktorého je obec členom, a iné fyzické a právnické osoby s potenciálom ovplyvniť rozvoj obce na miestnej, regionálnej alebo celoštátnej úrovni.

Potreba vypracovať nový PRO obce na obdobie 2015 – 2025 vyplýva zo zmien v obci v období platnosti pôvodného programu a tiež zo zmeny legislatívnych podmienok v SR

(schválenie novely zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja). PRO umožní obci pripraviť sa na čerpanie štrukturálnych a investičných fondov Európskej únie v období 2014 – 2020 na základe Partnerskej dohody SR a nastaví dlhodobé smerovanie obce.

Tabuľka č. 2 - Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Stratégia Európa 2020	2020	Nadnárodná	www.eu2020.gov.sk
Partnerská dohoda na roky 2014 - 2020	2020	Nadnárodná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR)	2030	Národná	www.mindop.sk
PHSR Prešovského samosprávneho kraja 2009 – 2015	2015	Regionálna	www.enviroportal.sk www.po-kraj.sk
Územný plán VÚC PSK	-	Regionálna	www.po-kraj.sk
PHSR obce Chmeľovec na roky 2007-2013	2015	Miestna	www.chmelovec.sk
Rozpočet obce na roky 2015 - 2017	2017	Miestna	www.chmelovec.sk
Záverečné účty obce za roky 2007 - 2013	-	Miestna	www.chmelovec.sk
Program odpadového hospodárstva obce na roky 2010 – 2015	2015	Miestna	www.chmelovec.sk

Proces vypracovania PRO bol zabezpečený nasledujúco:

- riadenie: externý spracovateľ
- pracovná skupina pre oblasť sociálnych služieb, cestovného ruchu, infraštruktúry a životného prostredia

- zapojenie verejnosti prostredníctvom verejného prerokovania PRO

Počas prípravy PRO bol na webovom sídle a úradnej tabuli obce oznam o spracovaní PRO s možnosťou žiadať viac informácií priamo od povereného pracovníka obecného úradu, prípadne s možnosťou kontaktovať externého spracovateľa PRO. Pracovné skupiny sa podieľali na pripomienkovaní analytickej časti a spolupracovali pri tvorbe ostatných ťažiskových častí PRO. Návrh PRO bol na záver verejne prerokovaný v priestoroch obecného úradu.

Tabuľka č. 3 - Harmonogram spracovania PRO

Termín	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod					
Analytická časť					
Strategická časť					
Programová časť					
Realizačná časť					
Finančná časť					
Záver					

PRO rieši rozvoj obce v súlade s jej špecifikami a požiadavkami modernej spoločnosti. Môže významne prispieť k zvýšeniu prosperity územia. Dokument vyjadruje spoločnú víziu budúceho rozvoja obce založenú na výsledkoch strategického plánovania. Navrhované aktivity vychádzajú z miestnych podmienok a potrieb a smerujú k zlepšeniu kvality života v obci.

1. ANALYTICKÁ ČASŤ

1.1 Analýza vnútorného prostredia

Analytická časť obsahuje komplexné zhodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce Chmeľovec s väzbami na širšie územie. Zobrazuje základné údaje, situačnú analýzu historickej, geografickej, hospodárskej, kultúrnej, sociálnej a technickej oblasti, analýzu väzieb strategických dokumentov, analýzu realizovaných investičných opatrení a SWOT analýzu.

Tabuľka č. 4 - Základné údaje o skúmanom území:

Kraj:	Prešovský kraj
Okres:	Prešov
Región:	Šariš
Nadmorská výška:	350 m. n. m
Súradnice:	49°04'09"S 21°22'01"V
Rozloha:	7,28 km ² (728 ha)
Obyvateľstvo:	447 (31. 12. 2014)
Hustota obyvateľstva:	61,4 obyv./km ²
Prvá písomná zmienka:	1251
PSC:	082 12

ŠUJ:	524 841
EČV:	PO
Tel. predvol'ba:	+421-51

Obec Chmeľovec, leží na juhozápadnom okraji Nízkyh Beskyd, na ľavostrannom prítoku Dlhého potoka, asi 13km severovýchodne od krajského mesta Prešov. Južná odlesnená časť chotára z treťohorných hornín je mierne zvlnená pahorkatina, severnú zalesnenú časť tvoria horniny bradlového pásma(sliene, slieňovce, pieskovce a ílovce). Nadmorská výška chotára sa pohybuje od 300 – 588 m n.m. Stred obce leží vo výške 350 m n.m. Prvá písomná zmienka je z roku 1251 s názvom Cumlous (maďarský názov, kde v preklade znamená pole na ktorom sa pestuje chmeľ). Ďalšie názvy obce: Komlos(1311), Komlos al n. Nadfeu(1351), Komloss(1773), Komloš(1920), od roku 1927 úradný názov obce je Chmeľovec.

Kataster obce patrí do Prešovského okresu a susedí na severe s katastrom obce Lopuchov, na východe s obcami Proč a Šarišská Trstená, na západe s obcou Podhorany a na juhu s katastrami obcí Kapušany, Lada a Nemcovce. Tvorí časť severnej hranice medzi okresom Prešov a Bardejov. Obcou prechádza cesta III. triedy, ktorá spája obce Podhorany, Chmeľovec, Šarišskú Trstenú, Proč , Pušovce a Čelovce so štátnymi cestami I. a II. triedy v smere na Prešov a Bardejov /545/a v smere na Svidník a Vranov nad Topľou /73/. Obyvatelia obce majú k dispozícii autobusové spojenie, najbližšie vlakové spojenie je v obci Kapušany.

Obec Chmeľovec je súčasťou združenia právnických osôb s názvom Haľagoš (MIKROREGIÓN), kde patria obce Podhorany, Chmeľovec, Šarišská Trstená, Proč, Pušovce a Čelovce. Je taktiež členom MAS (Miestnej akčnej skupiny) Š A F R A N v ktorom je združených 22 členov.

Historický potenciál

Sídliisko založili vojenský strážcovia krajinskej cesty a pohraničia z iniciatívy uhorských kráľov v 11. storočí. Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1251. V roku 1600 malo sídliisko 30 poddanských domov, kúriu zemanov, evanjelický kostol ausburgského vyznania, faru a školu. Postupne počet obyvateľov stúpala až na súčasných 436 / k 31.12.2005/.

V obci sa nachádza kaštieľ z 2. polovice 18. storočia, upravený v 2. polovici 19. storočia, kostol evanjelický a.v. z 1. polovice 13. storočia, upravený začiatkom 20. storočia, katolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie z roku 1764, renovovaný v roku 1855 a rozšírený v roku 1922.

Obec je typická poľnohospodárstvom, v roku 1992 si občania obce vzali do dočasného užívania 111 ha pôdy a svojpomocne hospodária hlavne v oblasti rastlinnej výroby.

Demografické pomery

V obci Chmeľovec žilo k 31.12.2012 444 obyvateľov, z toho 235 žien a 206 mužov. Úroveň hustoty zaľudnenia v obci predstavuje 62 obyvateľa/km². Z celkového počtu obyvateľov 444 je 441 obyvateľov slovenskej národnosti, 2 rusínskej a 1 srbskej národnosti.

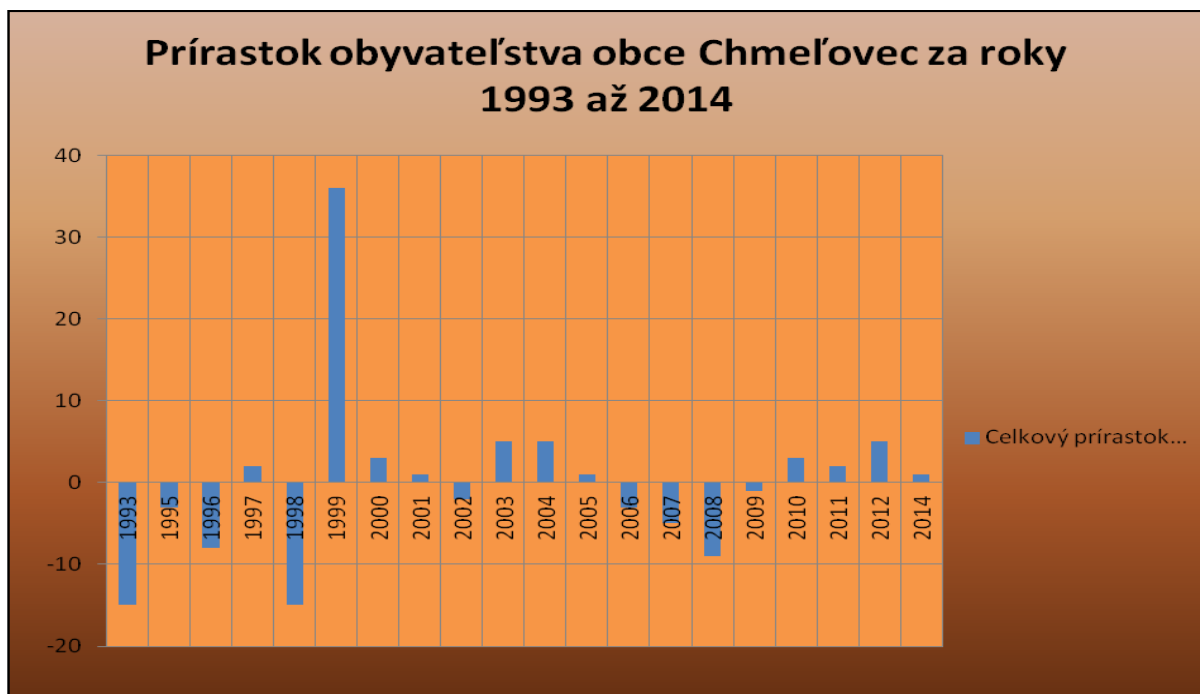
Vývoj počtu obyvateľov sa v poslednom desaťročí vyznačuje miernym nárastom. Tento nárast je spôsobený najmä vďaka súčasnému trendu suburbanizácie, prejavujúcemu sa odchodom mestského obyvateľstva do prímestských zón. V roku 2012 boli v Chmeľovci 4 živonarodené deti a 3 zomretí.

Populácia Chmeľovca však starne. Dochádza k znižovaniu podielu mladšej populácie a zvyšovaniu podielu starších vekových skupín obyvateľstva (zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva), čo môže mať za následok pokles reprodukčných schopností populácie. V roku 2014 žilo v Chmeľovci 73 ľudí v predproduktívnom veku (17 %), 313 ľudí v produktívnom veku (70 %) a 56 občanov v poproduktívnom veku (13%).

Graf č. 1

Graf č. 2

Zdroj: Štatistický úrad SR.

Prognóza

Z pohľadu budúceho vývoja súčasná demografická štruktúra Chmeľovca vytvára predpoklady pre ďalší mierny rast počtu obyvateľov v obci, vzhľadom na blízkosť krajského mesta Prešov a pokračujúci trend suburbanizácie. Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvnený nielen reprodukciou obyvateľstva, ale i možnosťami a rozsahom bytovej výstavby. Obec má obmedzené možnosti v prípadnej výstavbe nájomných bytov i keď pre individuálnu bytovú výstavbu má možnosti realizácie rekonštrukcie, prípadne výstavby už na existujúcich rod. domoch, ktoré sú v súčasnosti neobývané, ale chátrajúce. To by aspoň z časti vyriešilo problematiku migrácie mladých obyvateľov obce do mesta a tiež uspokojilo prípadné zvýšené potreby na bývanie. Keďže ľudia v súčasnosti hľadajú možnosti bývania v tichšom vidieckom prostredí, možno počítať s pokračujúcim miernym prílevom obyvateľov. Na tieto účely je však potrebné pokračovať vo vytváraní dostatočného zázemia (infraštruktúry), inak môže migračný prírastok obyvateľstva dosiahnuť záporné hodnoty.

Vzdelávanie

Výchovu a vzdelávanie detí v predškolskom veku zabezpečuje v obci Materská škola Chmeľovec. V prevádzke je heterogénna trieda s celodennou výchovou a vzdelávaním. Škola zabezpečuje vzdelávanie podľa Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 0. Pedagogických zamestnancov školy tvoria 2 kvalifikované učiteľky – samostatní pedagogickí zamestnanci a jeden nepedagogický zamestnanec. Zriaďovateľom materskej školy a školskej jedálne je obec Chmeľovec. Školu v súčasnosti navštevuje 21 detí.

V obci sa nachádza vysunuté pracovisko základnej školy Podhorany – 2 triedka, pre I. stupeň ZŠ. Školopovinné deti II. stupňa navštevujú základnú školu v Kapušanoch. .

Kultúra, šport a voľný čas

Spoločenský a kultúrny život zabezpečuje obec v spolupráci s obecným zastupiteľstvom. Každoročne organizuje oslavy

Dňa matiek, Dňa detí, Farsky deň rodiny, Ples chovateľov, Retrojurmek a každé dva roky Haľagošské slávnosti, ktorých sa zúčastňuje množstvo folklórnych skupín, ktoré svojim spevom a tancom prezentujú ľudovú hudbu a folklór. V obci sa nachádza kultúrny dom.

V Chmeľovci sa nachádzajú 2 kultúrne pamiatky. Prvou z nich je románsky kostol evanjelickej cirkvi a.v. (pôvodne rímskokatolícky kostol sv. Kozmu a Damiana) z 2. polovice 13. storočia. V roku 2013 bol na základe rozhodnutia Pamiatkového úradu SR, pričlenený do súboru pamiatkových objektov, ako súčasť uceleného sakrálneho komplexu, rovnako aj stredoveký ohradný múr okolo kostola a cintorín príkostoný. Druhou je Katolícky kostol Nanebovzatie P. Mária z roku 1764, renovovaný r. 1855, rozšírený r. 1982.

Ponuka plôch na aktívne využívanie voľného času je v obci nedostatočná. Neexistujú športové zariadenia interiérového typu - posilňovňa, fitness, a pod.

Zdravotné a sociálne služby

V obci neexistujú zdravotnícke zariadenia. Zdravotnícka starostlivosť pre občanov je poskytovaná formou primárnej, sekundárnej a následnej zdravotníckej starostlivosti v štátnych a neštátnych zdravotníckych zariadeniach v meste Prešov.

Bývanie

V obci dominuje rodinná domová zástavba. Obec nemá schválený územný plán v rámci zastavaného územia a rieši stavebný rozvoj s dôrazom na obytnú výstavbu rodinných domov. Nakoľko obec nemá dostatočné prostriedky na rozvoj bytového fondu, vo väčšine prípadov sa uskutočňuje výhradne z prostriedkov jednotlivých domácností.

Tabuľka č. 5 – Počet domov v obci Chmeľovec

Rodinné domy spolu	118
Z toho obývané	109
Z toho neobývané	2

Služby

Ponuka služieb v obci je vzhľadom na jej veľkosť obmedzená. Nachádzajú sa tu 2 kostoly a obchod s potravinárskym tovarom a pohostinstvo.

V obci sídli Evanjelický farský úrad a.v. Okrem obecného úradu nesídlia žiadne iné inštitúcie zabezpečujúce výkon verejnej správy. Za vyššou občianskou vybavenosťou zameranou na administratívu, obchod, služby, ubytovanie a stravovanie dochádzajú obyvatelia Chmeľovca do blízkeho krajského mesta Prešov.

Základné ekonomické ukazovatele obce

Prijmy obce presahujú výdavky, obec je schopná tvoriť rezervu. Toto vytvára dobré predpoklady pre investičné akcie v obci v najbližších rokoch a tiež čerpanie dotácií zo štrukturálnych fondov v období 2014 – 2020. Obec v rozpočtovom hospodárení dodržala § 10 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ktorý stanovuje povinnosť zostaviť rozpočet obce ako vyrovnaný. Rozpočet obce je rozdelený do programov, ktoré sú každoročne percentuálne hodnotené. Obec v súčasnosti nie je zaťažená úverom.

Tabuľka č. 6 - Prehľad rozpočtov obce za roky 2009 až 2014 v €, -

Rok	Prijmy		Výdavky		Výsledok hospodárenia
	Rozpočet	skutočnosť	Rozpočet	skutočnosť	
2009	127.075,-	128.643,38	127.071,-	128.643,38	0
2010	392.325,-	403.540,59	392.318,-	403.540,59	0
2011	199.881,-	200.842,30	195.929,-	193.561,83	7.280,47
2012	108.926,66	108.913,70	108.915,11	108.913,70	0
2013	262.018,30	264.956,50	260.755,41	253.185,94	11.770,56
2014	113.808,-	226.019,17	113.808,-	226.508,58	0

Štruktúra ekonomickej základne obce je profilovaná jednotlivými odvetviami. Obec má diverzifikovanú štruktúru hospodárstva, i keď existuje rezerva na rast rozmanitosti ekonomických aktivít v obci a to hlavne v oblasti cestovného ruchu a agroturistiky.

Tabuľka č. 7 - Zoznam najvýznamnejších podnikateľských subjektov so sídlom alebo prevádzkou v obci

Názov	Činnosť
Ján Vojtek	Stavebná činnosť
Ján Partila	Vodoinštalátorské a kúrenárske práce
Ján Vraňuch - JAVRA	Výroba kožených odevov
Erika Matľáková	Špecializované sprostredkovanie obchodu s iným špecifickým tovarom
Branislav Majerník	Zemné práce
Ján Dadej	Maloobchod s textilom v špecializovaných predajniach
Marián Vojtek	Výroba pracovných odevov

Infraštruktúra

V obci vykonáva svoju činnosť Obecný úrad Chmeľovec. Najvyšším výkonným a štatutárnym orgánom obce je starosta. Rozhodovacím orgánom v najdôležitejších otázkach života obce je obecné zastupiteľstvo, ktoré tvorí 5 poslancov volených tak ako starosta obce v priamych voľbách.

Obecná technická infraštruktúra je pomerne dobre vybudovaná. V obci je zavedený zemný plyn a vybudovaný vodovod. Verejné osvetlenie je zavedené vo všetkých častiach obce. Vedenie elektrickej energie je vzdušné. Hromadnú dopravu zabezpečujú pravidelné autobusové spoje SAD.

Technická infraštruktúra

Tabuľka č. 8– Vybavenosť obce technickou infraštruktúrou

Infraštruktúra	Obec
Cestná sieť v km – III Trieda	1,773
Cesty 1. kat.	nie
Cesty 2. kat	nie
Ostatné - miestne	2,132
Železničná sieť v km	0
Plyn v m	2551
Kanalizácia v m	0
ČOV	nie
Vodovod v m	1295
Vodný zdroj	áno
Zber TKO	áno
Klasický	áno
Separovaný	áno
Domové ČOV	nie
Spôsob vykurovania	plyn
Vedenie el.energie	áno
Vzdušné	áno
Káblové	nie
Železničná stanica	nie

Vlakové spojenie	nie
Želez.zastávka	nie
Autobus.stanica	nie
Autobus.spojenie	áno
Z toho expresné	nie
Telefónny rozvod	áno
Rozhlas	áno
Káblová TV	nie
Regionálne trasy TI	nie
Medzinárodné trasy TI	nie

Prírodné danosti

Obec Chmeľovec z hľadiska geomorfologického členenia SR sa rozkladá na rozhraní dvoch provincií – Východných a Západných Karpat.

Podľa mapy klimatických oblastí (Atlas krajiny SR, 2002) územie katastra obce Chmeľovec patrí do mierne teplej klimatickej oblasti, mierne teplého, mierne vlhkého, pahorkatinového až vrchovinového okrsku M3. Ide o klimatický okrsek kde je priemerne menej ako 50 letných dní za rok (s denným maximum teploty vzduchu $\geq 25\text{ }^{\circ}\text{C}$) a júlový priemer teploty vzduchu je $\geq 16\text{ }^{\circ}\text{C}$. Priemerná ročná teplota vzduchu sa na území obce Chmeľovec pohybuje od 7 do 8 $^{\circ}\text{C}$. Priemerný ročný úhrn atmosférických zrážok je približne 600 až 800mm. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je v intervale 80 – 90 dní. Prevláda severné až severozápadné prúdenie vzduchu.

Súčasnú druhovú a priestorovú zloženie bioty je výsledkom dlhodobých zmien. Odlesnené plochy, pokiaľ nie sú využívané na poľnohospodársku činnosť, sú osídlené náhradnými mezofilnými lúčnymi spoločenstvami. Jedná sa o floristicky bohaté dvojkosné lúky a extenzívne využívané pasienky. Podľa zoogeografického členenia katastrálnym

územím prechádza rozhranie dvoch zoogeografických provincií. Z juhu zasahuje provincia Vnútrokarpatskej zníženiny s oblasťou panónskej zníženiny. V severnej časti vystupuje provincia Karpát. Stretá sa tu oblasť Západných a Východných Karpát. Súčasná krajinná štruktúra (SKŠ) odráža súčasný stav využitia zeme v riešenom území.

Tabuľka č. 9 - Využitie pôdneho fondu v katastri obce Chmeľovec

Celková výmera katastrálneho územia obce - spolu (m ²)	7 283 240
orná pôda (m ²)	1 729 739
záhrada (m ²)	84 476
ovocný sad (m ²)	34 230
trvalý trávny porast(m ²)	2 620 628
lesný pozemok (m ²)	2 499 722
vodná plocha (m ²)	22 436
zast. plocha a nádvorie (m ²)	198 193
ostatná plocha (m ²)	64 116

Životné prostredie

V obci sa nenachádza žiadna priemyselná prevádzka, ktorá by svojou činnosťou podstatne ovplyvňovala kvalitu životného prostredia v obci. Znečisťovanie sídla vzniká len zadymovaním obytnej zóny spaľovaním dreva a uhlia, ktoré sa používa na vykurovanie rodinných domov. Značné problémy v obci spôsobujú menej prispôsobiví obyvatelia, ktorí odpad nevyvážajú na miesta pre tento účel zriadené, ale vytvárajú čierne skládky odpadu. Likvidácia týchto skládok odpadu stojí obec každoročne nemalé finančné prostriedky.

1.2 Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie z pohľadu obce je formované na troch úrovniach: 1. európska legislatíva a stratégie; 2. štátna legislatíva a opatrenia vlády SR a 3. regionálne stratégie Vyššieho územného celku.

Na prvej, európskej úrovni, je smerodajná predovšetkým Stratégia „Európa 2020“, ktorou sa riadi filozofia a zameranie zdrojov z európskych štrukturálnych fondov pre obdobie 2014 – 2020. Na základe tejto stratégie totiž musí Európska únia dodržiavať jednotný

tematický prístup. Priority a ciele tejto stratégie premietla vláda SR do Partnerskej dohody na roky 2014 – 2020. Stratégia Európa 2020 má tri hlavné ciele:

1. Inteligentný rast (Inovácie, Vzdelávanie a Digitálna spoločnosť)
2. Udržateľný rast (Klíma, Energetika a Mobilita, Konkurencieschopnosť)
3. Inkluzívny rast (Zamestnanie a zručnosti, Boj proti chudobe)

Kľúčovými cieľovými hodnotami stratégie sú:

- Zamestnanosť: zvýšiť zamestnanosť obyvateľov vo veku 20-64 rokov, vrátane väčšieho zapojenia žien, starších a lepšieho začlenenia migrantov
- Výskum a vývoj: zvýšiť investície do výskumu a vývoja a inovácií podnikov
- Zmena klímy a energetická udržateľnosť: znížiť emisie skleníkových plynov o 20% v porovnaní s úrovňou z roku 1990, zvýšiť podiel OZE o 20% na konečnej spotrebe energie a zvýšiť energetickú účinnosť o 20%
- Vzdelávanie: znížiť mieru predčasného ukončenia školskej dochádzky a zvýšiť podiel obyvateľov vo veku 30-34 rokov s vysokoškolským vzdelaním na 40%
- Boj proti chudobe: znížiť podiel ľudí žijúcich pod hranicou chudoby 25%

Na druhej, štátnej úrovni je okrem platnej legislatívy (napr. v oblasti regionálneho rozvoja, zákon o obecnom zriadení a pod.) určujúca Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky.

Použili sme aj informácie pre tretiu úroveň vonkajších vplyvov (regionálna úroveň) informácie z Národnej stratégie regionálneho rozvoja. Národná stratégia bude zároveň určujúca aj pri tvorbe aktualizácie PHSR kraja na najbližšie obdobie (posledné PHSR kraja má platnosť do roku 2015).

Podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja je Prešovský samosprávny kraj prevažne vidiecky, pomaly rastúci región SR, s dlhodobou nadpriemernou nezamestnanosťou, nízkym stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a konkurencieschopný, rozvíjajúci sa mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Poľskou republikou a Ukrajinou

Hlavné disparity PK:

v pôdohospodárstve

- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve;
- nízka konkurencieschopnosť poľnohospodárstva v dôsledku nízkej produktivity a nerozvinutej trhovej infraštruktúry;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby;
- nedostatočná reštrukturalizácia priemyslu a ďalších rozhodujúcich odvetví v niektorých okresoch v regióne; - nevyhovujúca štruktúra/koncentrácia priemyslu; - zaostávajúce miestne hospodárstvo;
- nízka produktivita práce v sektore priemyslu;

v službách

- nízka konkurencieschopnosť malého a stredného podnikania v oblasti služieb;
- nedobudovanie siete inštitúcií poskytujúcich služby podnikateľom;
- nedostatočné využívanie e-služieb, chýbajúca koordinácia využitia súčasných prenosových služieb a nerozvinuté e-služby (nielen verejné);
- nedostatočný koncepčný prístup k využívaniu potenciálu pre turizmus;
- nízka produktivita práce v sektore služieb;

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra, členitosť územia ako bariéra budovania internetového pripojenia, nedostatočná a nejednotná rozvinutosť medzinárodnej a regionálnej informačnej siete;
- nedostatočne vybudovaná infraštruktúra rýchlostných komunikácií;
- relatívne nízka úroveň poľnohospodárstva z hľadiska ochrany prírody a krajiny; 94 - pomalý rozvoj dopravnej infraštruktúry;

- vysoká energetická náročnosť kľúčových odvetví regionálnej ekonomiky;
- nedostatočné investície do tvorby krajiny a protipovodňovej ochrany;
- nedostatočná pozornosť ekologickým záťažiam;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra, vysoký podiel obyvateľstva so základným vzdelaním, významné vnútroregionálne rozdiely;
- nedostatočná kvalita (dostupnosť, efektívnosť) všetkých typov vzdelávania v kontexte celoživotného vzdelávania; - nízka miera využívania nových, inovatívnych programov na podporu zamestnanosti, vrátane financovania týchto aktivít;
- nízka miera využívania pracovných síl;
- vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných na celkovom počte nezamestnaných; - značný odliv pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- pretrvávajúci trend vysokého podielu dlhodobo nezamestnaných vo vybraných sociálnych skupinách; - pretrvávajúca nízka adaptabilita pracovnej sily;
- problematické vytváranie medzirezortnej spolupráce na komplexnom riešení situácie a potrieb občanov rómskej populácie.

Hlavné faktory rozvoja PK:

v pôdohospodárstve

- vhodné podmienky pre rozvoj ekologického poľnohospodárstva a lesného hospodárstva v rámci SR; v priemysle
- rozvoj EKO priemyslu a čistých technológií najmä v MSP;
- podpora domácich investorov najmä v perspektívnych odvetviach;
- možnosť rozvoja e-podnikania smerovaného do rozvoja optimalizácie spolupráce

v priemyselnej výrobe

- využitie cezhraničnej spolupráce pre rozvoj podnikateľských aktivít;

- budovanie regionálnych inovačných centier (RIC) so zameraním na transfer inovácií, zelenú ekonomiku a ekologické technológie

v službách

- atraktívny potenciál a zvyšujúci sa záujem o turizmus;
- začlenenie sa do medzinárodnej spolupráce a transfer know-how;
- rozširovanie e-služieb, podpora najmä v horských oblastiach;
- zakladanie rodinných firiem v oblasti služieb a rozvoj telepráce na zvýšenie zamestnanosti;
- existujúca sieť poradenských a podporných inštitúcií pre malých a stredných podnikateľov;
- rozvíjajúci sa systém podpory MSP (inkubátory, informačné a poradenské služby);

v technickej infraštruktúre

- dostatočný potenciál pre využívanie obnoviteľných zdrojov energie;
- vysoký dopravný potenciál, výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb do nových členských krajín EÚ, polohový potenciál kraja, logistické väzby, prepojenie na nové trhy; - vysoký podiel chránených území k celkovej rozlohe
- atraktívne prírodné prostredie, 95

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- dobrá demografická situácia, dostatok voľnej pracovnej sily;
- vysoký podiel stredoškolsky vzdelaného obyvateľstva/možnosť profesijnej mobility;
- vysoká vzdelanostná úroveň v regionálnych centrách;
- vytvorenie metropolitného centra Košice – Prešov;
- schopnosť obojstrannej komunikácie obyvateľstva v prihraničných oblastiach, cezhraničná spolupráca.

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že PK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v

nedostatočnej úrovni využívania inovačného potenciálu najmä v turizme a vybraných odvetviach priemyslu. Dôsledkom tohto vývoja môže byť ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu a spomaleniu jeho ekonomického rastu. V porovnaní so svetovými trendmi zvyšovania kvality verejných služieb cestou informatizácie a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie PK nízka.

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda PK je tvorená priaznivou demografickou štruktúrou, kvalitným životným prostredím, strategickou polohou na hranici troch krajín a hraničiacom pásme EÚ, prírodným a kultúrnohistorickým bohatstvom a predpokladmi pre rozvoj novej zelenej ekonomiky vo vzťahu k rozvoju vidieka a kľúčových tradičných odvetví.

1.3 Zhrnutie súčasného stavu územia

SWOT analýza

Analýza SWOT je spôsob náhľadu na zistenia sociálno-ekonomickej analýzy v štyroch rôznych kategóriách: silné stránky, slabé stránky, príležitosti a hrozby. Silné a slabé stránky vychádzajú z vnútorných podmienok obce (vnútorné faktory), príležitosti a hrozby sú externé udalosti a trendy, ktoré predstavujú šance alebo prekážky, ktoré ovplyvňujú miestny rozvoj (vonkajšie faktory). Zo silných stránok a príležitostí vyplývajú faktory rozvoja obce. Zo slabých stránok a ohrození vyplývajú kľúčové zápory obce. Na základe faktorov rozvoja a záporov obce je možné navrhnúť programovú štruktúru stratégie rozvoja.

Tabuľka č. 10 - SWOT analýza Sociálna oblasť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Blízkosť okresných miest a krajského mesta s množstvom odborných lekárskeho zariadení ✓ Decentralizácia služieb zo štátu na obec ✓ Existencia predškolského zariadenia (materská škôlka) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zlý technický stav budovy predškolského zariadenia (materská škôlka) ✓ Nedostatočné materiálne technické vybavenie predškolského zariadenia

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dobre fungujúca mimoškolská činnosť ✓ Existencia spoločnej školskej jedálne s kuchyňou ✓ Blízka dostupnosť stredných odborných škôl ✓ Blízka dostupnosť vysokých škôl a univerzít ✓ Existencia kultúrneho domu v obci ✓ Pravidelné organizovanie kultúrno-spoločenských akcií v obci ✓ Existencia spolkov a záujmových združení ✓ Existencia národných kultúrnych pamiatok v obci 	<p>(materská škôlka)</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zlý technický stav budovy vysunutého pracoviska základnej školy ✓ Absencia spolkov a záujmových združení v obci ✓ Absencia priestorov pre voľnočasové aktivity občanov obce ✓ Absencia prírodného amfiteátra v obci ✓ Absencia športovísk v obci ✓ Absencia športových klubov v obci
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vytváranie nových pracovných príležitostí ✓ Skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce ✓ Možnosť získania finančných prostriedkov ✓ Obnova a doplnenie knižničného fondu 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nedostatok finančných prostriedkov ✓ Rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku ✓ Nedostatočne vybudovaná sieť poskytovania komplexných sociálnych služieb ✓ Nedostatočné využívanie finančných prostriedkov z rôznych zdrojov financovania ✓ Nedostatok finančných prostriedkov na údržbu kultúrnych zariadení ✓ Úbytok obyvateľstva v kategóriách predškolského a školského veku ✓ Znižujúci sa počet záujemcov o mimoškolské aktivity ✓ Nezáujem obyvateľstva a voľnočasové aktivity ✓ Nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových

	<p>objektov</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nezáujem o organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí v obci ✓ Nezáujem obyvateľov o prácu v spolkoch ✓ Pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície
--	--

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka č. 11 - SWOT analýza Hospodárska oblasť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Predpoklady rozvoja pešej turistiky ✓ Predpoklady rozvoja cykloturistiky ✓ Predpoklady rozvoja agroturistiky ✓ Blízkosť turistických atrakcií, historických pamiatok a rekreačných oblastí ✓ Dobré pokrytie signálom všetkých mobilných operátorov ✓ Dobré napojenie na cesty I. triedy ✓ Vybudované rozvody zemného plynu ✓ Rozvody elektrickej rozvodnej siete ✓ Rozvody elektrickej rozvodnej 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Absencia informačných služieb a propagačného materiálu ✓ Nedobudované a neoznačené turistické chodníky, cykloturistické a bežecké trasy ✓ Slabá tradícia tradičnej remeselnickej výroby ✓ Malý záujem o podnikanie ✓ Nedostatok pracovných príležitostí v obci a regióne ✓ Nedostatočne rozvinutá sieť základných a doplnkových služieb ✓ Nutnosť dochádzania za službami ✓ Nedostatočná kvalita miestnych komunikácií ✓ Absencia miestnych

<p>site k novej IBV</p>	<p>komunikácií k novej IBV</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Absencia chodníkov pre peších ✓ Nevybudovaný prívod zemného plynu ✓ Chýbajúce rozvody zemného plynu ✓ Chýbajúce rozvody zemného plynu k novej IBV ✓ Nedostatočná kapacita trafostaníc
<p>Príležitosti</p>	<p>Ohrozenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU ✓ Výstavba turistických chodníkov ✓ Výstavba náučných turistických chodníkov ✓ Výstavba cyklotrás ✓ Zvýšenie pokrytia signálom mobilných operátorov ✓ Posilnenie a rozvoj ďalších dátových služieb ✓ Podpora mladých rodín výstavbou nájomných bytov a možnosťou novej IBV ✓ Výstavba celkovej infraštruktúry k novej IBV ✓ Zvýšenie počtu prípojok zemného plynu v obci ✓ Výstavba nových vodovodných rozvodov v obci ✓ Zvýšenie počtu vodovodných prípojok ✓ Výstavba nových kanalizačných 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Nezáujem občanov o výstavbu cyklistických chodníkov, náučných chodníkov a turistických chodníkov ✓ Členitosť terénu a zlá geografická poloha ✓ Zhoršujúci sa stav miestnych komunikácií ✓ Zvýšenie hlučnosti a prašnosti na cestách ✓ Nevysporiadané pozemky pre výstavbu nájomných bytov a novej IBV ✓ Nedostatok stavebných pozemkov pre záujemcov o IBV ✓ Nedostatok finančných prostriedkov na vybudovanie infraštruktúry k novej IBV

rozvodov ✓ Zvýšenie počtu kanalizačných prípojok	
---	--

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka č. 12 SWOT analýza Environmentálna oblasť

Silné stránky	Slabé stránky
✓ Nenarušené životné prostredie	✓ Absencia ČOV ✓ Nedostatočná kapacita kanalizačnej siete ✓ Nedostatočná kapacita rozvodov pitnej vody ✓ Nevybudovaná kanalizácia na odvod dažďovej vody ✓ Nevybudovaný zberný dvor na TKO ✓ Absencia separovaného zberu komunálneho odpadu ✓ Chýbajúca regulácia vodných tokov ✓ Absencia zelene spevňujúcej brehy vodného toku ✓ Absencia protierózných opatrení
Príležitosti	Ohrozenia
✓ Zvyšovanie povedomia obyvateľstva o ochrane	✓ Nedostatok finančných prostriedkov

<p>životného prostredia</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Regulácia korýt vodných tokov a revitalizácia ich okolia ✓ Možnosti čerpania finančných prostriedkov z EU ✓ Odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody ✓ Možnosť rozvoja ekologického poľnohospodárstva ✓ Možnosť výsadby zelených zón v obci ✓ Výstavba obecného kompostoviska ✓ Výstavba zberného dvora pre separovaný zber ✓ Zabezpečiť efektívny separovaný zber v obci ✓ Rozšírenie environmentálnej výchovy u detí predškolského a školského veku 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Výskyt čiernych skládok v blízkosti zdrojov pitnej vody ✓ Nízka disciplína obyvateľstva a podnikov narábajúcimi s odpadmi ✓ Neriešenie problémov existencie čiernych skládok
--	--

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci všetkých troch oblastí swot analýzy (sociálna, hospodárska, environmentálna) majú prevahu slabé stránky nad silnými a rovnako prevažujú nad hrozby nad príležitosťami, čo vytvára priestor pre postupný rozvoj a budovanie celkovej infraštruktúry obce.

Zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné problémy obce ako aj hlavné faktory jej rozvoja:

- **nevyhovujúci stav sociálnej infraštruktúry** – je potrebné najmä zlepšiť technický stav a materalno-technické vybavenie predškolského zariadenia v obci, vybudovať

chýbajúce zariadenia športovej infraštruktúry a realizovať opatrenia pre zlepšenie možností vykonávania voľnočasových aktivít v obci

- **nevyhovujúci stav technickej infraštruktúry** – je potrebné najmä dobudovanie nových a zlepšenia stavu existujúcich miestnych ciest a chodníkov, zrekonštruovať a rozšíriť kanalizačnú a vodovodnú sieť a vybudovať cyklotrasu spájajúcu sídla regiónu.
- **nevyhovujúci stav občianskej vybavenosti a podmienok pre cestovný ruch**– slabá ponuka obchodov a služieb, nedostatočné zázemie pre rozvoj cestovného ruchu. Je potrebné najmä zabezpečiť lepšiu propagáciu obce v médiách a podporovať rozvoj obchodných a komerčných aktivít v obci.
- **nedostatočné opatrenia na ochranu životného** – je potrebné najmä lokalizovať a odstrániť čierne skládky odpadu, zaviesť efektívny zber separovaného odpadu, vybudovať ČOV, revitalizovať a upraviť korytá vodných tokov a zlepšiť povedomie miestnych obyvateľov o ochrane ŽP

1.4 Ex-post analýza

Tabuľka č. 13 - Hodnotenie predchádzajúceho PHSR a prehľad najväčších realizovaných projektov za roky 2007-2014

Názov projektu - investície	Obdobie realizácie	Náklad v tis. €
Prístavba kultúrnej miestnosti k OcÚ Chmeľovec	2007 - 2010	165
Skvalitnenie základných služieb pre obyvateľov obce Chmeľovec-rekonštrukcia Obecného úradu.	2010	169,64
Rekonštrukcia a modernizácia detského ihriska pri ZŠ a MŠ v obci Chmeľovec	2012	1,0
Prístavba kultúrnej miestnosti k OcÚ Chmeľovec - dokončenie	2013	71,61
Požiarňa zbrojnica pri Obecnom úrade v obci Chmeľovec	2014	19,16
Chmeľovec, výstavba chodníka	2014	17,59
Autobusová zástavka SAD	2014	2.30

Viaczdrojové financovanie v tis. EUR

Názov projektu/investície	Celkové náklady v tis. €						
		Verejné investície spolu	ŠR	Rozpočet obce	Štátne účel. fondy	Úvery	Rozpočet EÚ

Prístavba kultúrnej miestnosti k OcÚ Chmeľovec	165,00	105,00	0,00	105,00	0,00	60,00	0,00
Skvalitnenie základných služieb pre obyvateľov obce Chmeľovec	169,64	0,00	42,41	0,00	0,00	0,00	127,23
Rekonštrukcia a modernizácia detského ihriska pri ZŠ a MŠ v obci Chmeľovec	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Prístavba kultúrnej miestnosti k OcÚ Chmeľovec - dokončenie	71,61	0,00	14,32	0,00	0,00	0,00	57,29
Požiarňa zbrojnica pri Obecnom úrade v obci Chmeľovec	19,16	0,00	3,82	0,00	0,00	0,00	15,33
Chmeľovec, výstavba chodníka	17,59	0,00	3,51	0,00	0,00	0,00	14,07
Autobusová zástavka SAD	2,30	0,00	0,00	2,30	0,00	0,00	0,00

Ukážky z realizovaných projektov

2. STRATEGICKÁ ČASŤ

Cieľom PRO je sformulovať takú predstavu o smerovaní obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a je v súlade so strategickými cieľmi a prioritami štátu, vyššieho územného celku, záujmami ochrany historického a kultúrneho dedičstva. Plán je otvorený dokument, ktorý by sa mal pravidelne písomne dopĺňať a aktualizovať, podľa vopred stanovených pravidiel, potrieb obyvateľov obce, jeho návštevníkov a potenciálnych investorov, s cieľom v maximálnej možnej miere zvýšiť životnú úroveň obyvateľov obce a uspokojiť ich potreby a požiadavky.

Stratégia obce je vypracovaná v súlade s návrhom Partnerskej dohody na roky 2014-2020. Je výsledkom kombinácie dvoch prístupov: štrukturálneho a regionálneho.

Strategický cieľ a špecifické ciele Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce konkrétne naplňajú celkový cieľ regionálneho rozvoja tým, že vytvorením tohto významného strategického dokumentu sa na miestnej úrovni vytvoria podmienky pre implementáciu navrhnutého Integrovaného regionálneho operačného programu na roky 2014 – 2020, ktorého hlavným cieľom je prostredníctvom jednotlivých opatrení zvýšiť vybavenosť územia zariadeniami občianskej infraštruktúry s ohľadom na zabezpečenie ich dostupnosti a kvality poskytovaných služieb. Projektové zámery realizované v súlade s PRO obce sú orientované na tvorbu strategických, politických, infraštruktúrnych a trhových podmienok, ktoré podpora úspešnosť a efektívnosť investícií malých a stredných podnikateľov a zvýšia konkurenčnú schopnosť obce.

PRO je základným nástrojom obce, ktorý určuje smer jej napredovania, pre plnenie strednodobých a dlhodobých cieľov, ktoré umožnia vytvárať spoločný produkt, poskytujúci kvalitné podmienky pre život všetkých jej občanov a návštevníkov pri rešpektovaní územného plánu obce. Tento strategický dokument posilní regionálny rozvoj tým, že stanoví postupy podporujúce miestne iniciatívy. Zároveň pomôže zvýšiť absorpčnú kapacitu regiónu pomocou podpory aktivít regionálnych a lokálnych rozvojových organizácií a podporou prípravy strategicky významných projektov.

Vízia

„Chceme, aby obec Chmeľovec v roku 2025 bola konkurencieschopná, prítiažlivá a perspektívna obec so zvyšujúcou sa kvalitou života pre všetkých jej obyvateľov vo všetkých oblastiach, využívajúca všetky zdroje pre tvorbu nových hodnôt v súlade s ochranou životného prostredia a udržateľným využívaním kultúrneho, historického a prírodného dedičstva.

2.1 Prioritné oblasti

Pri určovaní prioritných oblastí rozvoja obec Chmeľovec vychádza zo strategickej vízie obce.

Pre roky 2015 – 2025 si obec stanovila 4 prioritné oblasti rozvoja obce:

1. Sociálne služby
2. Cestovný ruch
3. Infraštruktúra
4. Životné prostredie

Tabuľka č. 14 – Stratégia rozvoja obce Chmeľovec na roky 2015-2025

Prioritné oblasti, oblasti podpory a opatrenia			
PO 01 - Sociálne služby	PO 02 - 03 Cestovný ruch - zamestnanosť	PO 04 - Infraštruktúra	PO 05 - Životné prostredie
Opatrenia v rámci prioritných oblastí a podopatrenia			
1.1 Sociálna infraštruktúra	2.1.Podpora podnikateľských aktivít v CR	4.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií	5.1 Nakladanie s komunálnym odpadom
1.1.1 Príprava priestorov na stretávanie sa občanov dôchodkovom veku	2.1.1 Podpora podnikateľských subjektov, NO a inštitúcie pri získavaní FP z grantov a fondov EU,	4.1.1.Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií	5.1.1. Zabezpečiť a rozšíriť separáciu komunálneho odpadu
1.1.2 Zabezpečenie stravovania dôchodcov a sociálne odkázaných	2.2.Zabezpečenie účinnej propagácie obce	4.1.2. Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu	5.1.2. Rekultivácia čiernych skládok
1.2 Doplnenie a zlepšenie infraštruktúry predškolských zariadení	2.2.1. Aktualizácia webovej stránky obce	4.1.3. Výstavba a dostavba parkovísk	5.1.3. Výstavba zberného dvora
1.2.1. Obnova a rozšírenie predškolských zariadení	2.2.2.Budovanie informačných tabúl	4.1.4. Výstavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách	5.2 Ochrana ovzdušia
1.2.2. Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení	2.3.Budovanie relaxačno - rekreačného zázemia obce	4.1.5. Výstavba a rekonštrukcia mostov a lávok	5.2.1. Zabezpečiť znižovanie produkcie emisií
1.2.3 Rekonštrukcia a modernizácia školskej športovej infraštruktúry	2.3.1. Podpora vytvárania a udržiavania zaujímavých a nových atraktivít v obci	4.1.6. Výstavba a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry	5.3. Ochrana vôd
1.3 Infraštruktúra pre rekreáciu a šport	3.1.Vytváranie podmienok na malé podnikanie	4.2 Výstavba a rekonštrukcia technickej infraštruktúry	5.3.1.Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov
1.3.1. Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry	3.1.1. Podpora budovania siete malých a stredných firiem v obci	4.2.1.Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete	5.3.2. Výstavba, rekonštrukcia dostavba ČOV
1.3.2. Podpora organizácie športových podujatí	3.1.2 Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci	4.2.2. Zvýšenie kapacity plynovej rozvodnej siete	5.4. Ochrana ostatných zložiek
1.4. Zachovanie podpory kultúrno-historického hľadiska	3.2.Podpora zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov	4.2.3. Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete	5.4.1. Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci

1.4.1 Výstavba - rekonštrukcia kultúrneho zariadenia	3.2.1. Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania	4.2.4.Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia	5.5. Zvýšenie energetickej efektívnosti
1.4.2.Rozšírenie a vybavenie obecnej knižnice	3.2.2 Podpora klientov formou individuálneho poradenstva	4.2.5. Rekonštrukcia a rozšírenie obecného rozhlasu	5.5.1. Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie
1.4.3 Organizácia pravidelných a nových kultúrnych podujatí		4.2.6. Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV	5.6. Osveta v ochrane prvkov životného prostredia
1.5 Propagácia a organizačné zabezpečenie v oblasti kultúry zabezpečenie v oblasti kultúry		4.2.7. Rekonštrukcia telekomunikačnej siete a IKT	5.6.1. Zvýšenie gramotnosti obyvateľstva v oblasti ochrany ŽP
1.5.1 Vytvorenie podmienok pre propagáciu obce		4.2.8. Rekonštrukcia kanalizačnej siete	
1.5.2. Vytvorenie podmienok pre organizačné zabezpečenie kultúrnych podujatí v obci		4.3. Ostatná infraštruktúra v obci	
		4.3.1. Zvýšenie bezpečnosti v obci	
		4.3.2. Výstavba / rekonštrukcia / modernizácia pietnych miest	

3. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť PRO nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Programová časť PHSR na roky 2015-2025 obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v stanovených prioritných oblastiach na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami aktivít samosprávy vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategického cieľa rozvoja obce na roky 2015-2025: **Strategickým cieľom rozvoja obce na roky 2015-2025 je vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jej konkurencieschopnosti a ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja.** Programová časť PRO obce obsahuje celkový prehľad projektov v jednotlivých oblastiach stratégie a základný návrh merateľných ukazovateľov pre hodnotenie programu rozvoja.

3.1 Prioritná oblasť č.1

Tabuľka č. 15 - Prioritná oblasť č.1 Sociálne služby

CIEĽ	OPATRENIE	AKTIVITA	Odhadovaná cena	
Cieľ č.1 Doplnenie a zlepšenie infraštruktúry soc. zariadení	1.1. Príprava priestorov pre stretávanie sa občanov v dôchodkovom veku	1.1.1. Rekonštrukcia / výstavba nových / modernizácia priestorov	20 000	
		1.1.2. Materiálno - technické vybavenie priestorov	5 000	
		1.2. Zabezpečenie stravovanie pre dôchodcov a sociálne odkázaných	1.2.1. Rekonštrukcia / výstavba nových / modernizácia priestorov	20 000
		1.2.2. Materiálno – technické vybavenie priestorov	5 000	
	Cieľ č.2 Doplnenie a zlepšenie infraštruktúry predškolských a školských zariadení	2.1. Obnova a rozšírenie predškolských zariadení	2.1.1. Rekonštrukcia / výstavba nových / modernizácia priestorov	30 000
			2.1.2. Materiálno - technické vybavenie učební	6 000
2.1.3. Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácií stavby			1 000	
2.1.4. Modernizácia vnútorného vybavenia			2 000	
2.1.5. Vzdelávanie pedagogických pracovníkov			1 000	
2.2. Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení		2.2.1. Rekonštrukcia / výstavba nových / modernizácia priestorov	10 000	
		2.2.2. Materiálno – technické vybavenie	2 000	
2.3. Rekonštrukcia a modernizácia školskej športovej infraštruktúry				
		2.3.1. Revitalizácia športového areálu ZŠ a MŠ	30 000	
		2.3.2. Výstavba detského dopravného ihriska	10 000	

Cieľ č. 3 Doplnenie a zlepšenie infraštruktúry ponuky pre rekreačný šport	3.1. Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry	3.1.1. Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácií stavby	200
		3.1.2. Rekonštrukcia / výstavba / modern. priestorov na šport. aktivity	7 000
		3.1.3. Výstavba športovísk pre letné, zimné a netradičné športy	10 000
	3.2. Podpora organizácie športových podujatí	3.2.1. Zabezpečenie personálnych kapacít	
		3.2.2. Materiálno - technické a finančné zabezpečenie	2 000
Cieľ č.4 Zachovanie podpory kultúrno- historického hľadiska	4.1. Výstavba / rekonštrukcia kultúrneho zariadenia	4.1.1. Materiálno - technické zabezpečenie	5 000
		4.1.2. Modernizácia vybavenia	5 000
	4.2. Rozšírenie a vybavenie obecnej knížnice	4.2.1. Obstaranie technického vybavenia knižnice	2 000
	4.3. Organizácia pravidelných a nových kultúrnych podujatí	4.3.1. Podpora pravidelných a nových kultúrnych podujatí	2 000
Cieľ č.5 Propagácia a organizačné zabezpečenie v oblasti kultúry	5.1. Vytvorenie podmienok pre propagáciu obce	5.1.1. Spracovať koncepciu PROPAGÁCIE obce v multimedialnej forme	1 000
		5.1.2. Personálne a finančné zabezpečenie	1 000
		5.1.3. Spracovanie multimedialnej formy	1 200
	5.2. Vytvorenie podmienok pre organizačné zabezpečenie kultúrnych podujatí v obci	5.2.1. Personálne a finančné zabezpečenie	1 000
	5.2.2. Spracovanie kalendára kultúrnych podujatí v obci	500	
	5.2.3. Analýza Webovej stránky	500	
	5.2.4. Aktualizácia webovej stránky	500	

Ukazovatele (merateľné indikátory):

- vybudované priestory pre stretávanie sa občanov v dôchodkovom veku
- zabezpečené stravovanie pre dôchodcov – počet stravníkov
- počet a úroveň vybudovaných a zrekonštruovaných objektov predškolského vzdelávania
- počet a úroveň zariadení pre športové aktivity
- počet a úroveň športových podujatí v obci
- počet a úroveň vybudovaných a zrekonštruovaných kultúrnych zariadení
- rozšírené a modernizované priestory obecnej knižnice
- počet kultúrnych podujatí v obci
- vytvorenie kalendára kultúrnych podujatí
- počet nových plôch a zariadení športu a kultúry

3.2 Prioritná oblasť č.2

Tabuľka č. 16 - Prioritná oblasť Cestovný ruch

CIEĽ	OPATRENIE	AKTIVITA	Cena
Cieľ č.1 Podpora podnikateľských aktivít v CR	1.1. Podpora podnikateľských subjektov, NO a inštitúcie pri získavaní FP z grantov a fondov EU,	1.1.1. Zabezpečenie personálnych kapacít	1 000
Cieľ č.2 Zabezpečenie účinnej propagácie obce	2.1. Aktualizácia webovej stránky obce	2.1.1. Zabezpečenie finančných prostriedkov	1 000
		2.1.2. Obsahová analýza webovej stránky	500
		2.1.3. Aktualizácia webovej stránky	500
	2.2. Budovanie informačných tabúľ	2.2.1. Budovanie tabúľ informujúcich o atrakciách v obci	500
		2.2.2. Budovanie tabúľ informujúcich propagujúcich kultúrne hodnoty obce	500
		2.2.3. Budovanie a inštalácia smerových tabúľ	700
Cieľ č.3 Budovanie relaxačno - rekreačného zázemia obce	3.1. Podpora vytvárania a udržiavania zaujímavých a nových atraktivít v obci	3.1.1. Spracovanie projektovej dokumentácie	500
		3.1.2. Výstavba / rekonštrukcia turistických trás	2 000
		3.1.3. Výstavba / rekonštrukcia cyklistických, náučných chodníkov	2 000

Cieľ č. 4 Vytváranie podmienok na malé podnikanie	4.1. Podpora budovania siete malých a stredných firiem v obci	4.1.1. Vytvoriť analýzu predpokladov siete malých a stredných firiem	1 000
		4.1.2. Vytvoriť inštitucionálne podmienky pre podporu MSP s obcami v okolí	1 000
	4.2. Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci	42.1. Zriadenie obecného trhoviska	2 000
		4.2.2. Podpora rozvoja maloobchodných služieb	1 000
Cieľ č.5 Podpora zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov	5.1, Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania	5.1.1. Finančné a personálne zabezpečenie	1 000
	5.2. Podpora klientov formou individuálneho poradenstva	5.2.1. Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb	500

Ukazovatele (merateľné indikátory):

- počet nových produktov pre turistu v obci
- počet smerových tabúľ v obci
- počet novovzniknutých služieb a prevádzok

- počet produktov miestnej výroby na trh
- počet km siete poznávacích trás
- počet zriadených náučných chodníkov
- počet turistov prechádzajúcich náučnými chodníkmi a sieťou poznávacích trás
- počet informačných a orientačných objektov
- počet dobudovaných ubytovacích kapacít / počet lôžok
- počet dobudovaných stravovacích kapacít / počet stoličiek
- počet vydaných propagačných materiálov
- www stránka /počet návštev na stránke/
- počet návštevníkov
- počet nových služieb turistom
- počet ubytovaných hostí sezónne aj celoročne

3.3 Prioritná oblasť č. 3

Tabuľka č. 17 - Prioritná oblasť Infraštruktúra

CIEĽ	OPATRENIE	AKTIVITA	Predpokladaná cena
Cieľ č.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií	1.1. Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií	1.1.1. Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	15 000
		1.1.2. Vysporiadanie pozemkov pod komunikáciami	5 000
		1.1.3. Výstavba miestnych komunikácií v nových obytných zónach	600 000
		1.1.4. Výstavba miestnych komunikácií na základe pozemkových úprav	50 000
		1.1.5. Rekonštrukcia miestnych komunikácií	30 000
1.2. výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu		1.2.1. Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	1 000
		1.2.2. Výstavba cyklotrasy medzi obcami Chmeľovec - Nemcovce	20 000
		1.2.3. Zriadenie doplnkovej infraštruktúry - cyklostojany, parkoviská, odpočívadlá	1 000
1.3. Výstavba a dostavba parkovísk		1.3.1. Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	1 000
		1.3.2. Výstavba parkovacích miest	10 000
		1.3.3. Výstavba odstavných plôch	5 000
1.4. Výstavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách		1.4.1. Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	5 000
		1.4.2. Výstavba chodníka	350 000
1.5. Výstavba a rekonštrukcia mostov a lávok		1.5.1. Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	1 200
		1.5.2. Výstavba a rekonštrukcia mosta	70 000
1.6. Výstavba a rekonštrukcia dopravnej infraštruktúry		1.6.1. Osadenie dopravného značenia	1 500
		1.6.2. Osadenie cestného zrkadla	500
Cieľ č.2 Zabezpečiť výstavbu a	2.1. Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete	2.1.1. Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	1 000
		2.1.2. Rekonštrukcia elektrických rozvodov NN - nadzemné	10 000

rekonštrukciu technickej infraštruktúry		vedenie	
		2.1.1.3 Prekládka inžinierskych sietí	2 000
2.2. Zvýšenie kapacity plynovej rozvodnej siete	2.2.1.	Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	1 000
	2.2.2.	Rozšírenie rozvodnej siete plynu	10 000
2.3. Rekonštrukcia a rozšírenie vodovodnej siete	2.3.1.	Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	1 000
	2.3.2.	Rozšírenie vodovodnej siete	50 000
	2.3.3.	Rekonštrukcia vodovodnej siete	50 000
2.4. Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia	2.4.1.	Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	1 000
	2.4.2.	Rekonštrukcia verejného osvetlenia	30 000
	2.4.3.	Osvetlenie priechodov pre chodcov	1 000
2.5. Rekonštrukcia a rozšírenie obecného rozhlasu	2.5.1.	Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	1 000
	2.5.2.	Rekonštrukcia obecného rozhlasu	20 000
	2.5.3.	Výstavba a montáž obecného rozhlasu	7 000
2.6. Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV	2.6.1.	Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	1 000
	2.6.2.	Príprava sietí v lokalite novej IBV	30 000
2.7. Rekonštrukcia telekomunikačnej siete a IKT	2.7.1.	Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	700
	2.7.2.	Vytvorenie prístupu širokopásmového internetu	2 000
	2.7.3.	Vytvorenie verejného prístupných miest internetu	2 000
2.8. Rekonštrukcia kanalizačnej siete	2.8.1.	Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	3000
	2.8.2.	Výstavba novej kanalizačnej siete	500 000
	2.8.3.	Rekonštrukcia a výstavba dažďovej kanalizačnej siete	270 000
Cieľ č.3 Ostatná infraštruktúra v obci	3.1. Zvýšenie bezpečnosti v obci	3.1.1.	Vypracovanie technickej dokumentácie
		3.1.2.	Montáž /Rozšírenie kamerového systému v obci

3.2. Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice	3.2.1. Materiálno technické vybavenie požiarnej zbrojnice	8 000
3.3. Výstavba / rekonštrukcia / modernizácia pietnych miest	3.3.1. Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	300
	3.3.2. Rekonštrukcia modernizácia domu smútku	120 000

Ukazovatele (merateľné indikátory):

- počet novovybudovaných miestnych komunikácií
- počet novovybudovaných ciest k plánovaným verejným zariadeniam
- počet zrekonštruovaných miestnych komunikácií
- počet doplnkovej infraštruktúry – cyklostojany, parkoviská, odpočívadla, elektronabíjačky a pod.
- počet parkovacích miest
- počet odstavných plôch
- dĺžka chodníka v obci

- počet dopravných značení, cestných zrkadiel a osvetlených prechodov pre chodcov
- dĺžka vodovodnej a plynovodnej siete
- dĺžka kanalizačnej siete
- rozsah kamerového systému
- rekonštruovaný dom smútku

3.4 Prioritná oblasť č. 4

Tabuľka č. 18 - Prioritná oblasť Životné prostredie

CIEĽ	OPATRENIA	AKTIVITA	ODHAD CENY
Cieľ č.1 Nakladanie s komunálnym odpadom	1.1. Zabezpečiť a rozšíriť separáciu komunálneho odpadu	1.1.1. Zabezpečenie vhodných podmienok pre realizáciu separovaného zberu	1 000
		1.1.2. Zabezpečenie vhodných nádob na separovaný zber	3 000
		1.1.3. Osveta a vzdelávanie občanov v oblasti separovania	500
	1.2. Rekulivácia čiernych skládok	1.2.1. Lokalizácia čiernych skládok komunálneho odpadu	1 000
		1.2.2. Likvidácia čiernych skládok komunálneho odpadu	50 000
	1.3. Výstavba zberného dvora	1.3.1. Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácií	600

		stavby	
		1.3.2. Výstavba zberného dvora	20 000
		1.3.3 . Materiálno technické zabezpečenie zberného dvora	3 000
Cieľ č.2 Ochrana ovzdušia	2.1. Zabezpečiť znížovanie produkcie emisií	2.1.1. Prejsť na alternatívne zdroje vykurovania domácnosti a obecných budov	7 000
Cieľ č.3 Ochrana vôd	3.1. Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov	3.1.1. Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	1 000
		3.1.2. Spevnenie brehov potokov	
		3.1.3. - Revitalizácia vodného toku (úprava koryta, spevnenie brehov, prehĺbenie)	30 000
	3.2. Výstavba, rekonštrukcia dostavba ČOV	3.2.1. Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	2 000
		3.2.2. Výstavba /rekonštrukcia / dostavba ČOV	40 000
Cieľ č.4. Ochrana ostatných zložiek	4.1. Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci	4.1.1. Vypracovanie technickej dokumentácie	1 000
		4.1.2. Výstavba a revitalizácia oddychovej zóny	10 000
		4.1.3. Výsadba a revitalizácia zelene na voľných priestranstvách v obci	1 500
		4.1.4. Výsadba a revitalizácia brehovej zelene okolo potoka	500
Cieľ č. 5 Zvýšenie energetickej efektívnosti	5.1. Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie	5.1.1. Vypracovanie projektovej dokumentácie k realizácii stavby	1 000
		5.1.2. Inštalácia slnečných kolektorov na verejné budovy	5 000
		5.1.3 Inštalácia slnečných kolektorov na budovy školy	7 000
Cieľ č.6	6.1. Zvýšenie gramotnosti obyvateľstva v	6.1.1. Organizácia školení v oblasti ochrany ŽP	500

Osveta v ochrane prvkov životného prostredia	oblasti ochrany ŽP	6.2.2. Zvyšovanie povedomia a vedomosti obyvateľstva	500
		6.2.3. Tvorba ekologických vzdelávacích programov	500

Ukazovatele (merateľné indikátory):

- počet osadených nádob na separovaný zber v obci
- počet zlikvidovaných čiernych skládok odpadu
- vybudovanie zberného dvora
- počet zrealizovaných protipovodňových opatrení
- úroveň spevnenia brehov potokov
- úroveň revitalizácie vodných tokov
- vybudovaná čistička odpadových vôd
- počet vybudovaných slnečných kolektorov
- vybudovanie oddychovej zóny
- počet vysadenej a zrevitalizovanej zelene na verejných priestranstvách
- počet obyvateľov prispievajúcich k ochrane životného prostredia v obci

4. IMPLEMENTAČNÁ ČASŤ

Implementačná časť PRO nadväzuje na programovú časť vo väzbe na program a navrhnuté ukazovatele. Obsahuje najmä východiská, popis organizačného zabezpečenia a popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja mesta. Jednotlivé projektové zámery obce budú uskutočňované na základe rozhodnutí obecného zastupiteľstva a podľa finančných možností, a to z vlastných zdrojov a zo zdrojov domácich a zahraničných grantov, prípadne zo sponzorských príspevkov.

4.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Vypracovaním Programu rozvoja obce Chmeľovec plní jeden zo základných princípov regionálnej politiky – princíp programovania. Implementácia jednotlivých projektov si vyžaduje konkrétnych ľudí, ktorí budú viesť projekt od začiatku do konca. Projekty možno uskutočňovať vlastnými silami obce alebo za pomoci externistov. Práve prepojenie interných a externých nositeľov projektov urýchli proces realizácie stratégie, resp. môže prebiehať paralelne realizácia viacerých projektov naraz.

Obec má reálne skúsenosti s realizáciou investičných a neinvestičných projektov na podporu regionálneho rozvoja z vlastných zdrojov. Realizácie projektov vyprofilovali medzi pracovníkmi obce odborne zdatný projektový tím, postačujúci pre úspešné riadenie projektov v budúcnosti.

Realizácia Programu rozvoja obce je činnosťou samosprávy obce a obec ju vykonáva **prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta)**. **Najvyšším orgánom** obce je **obecné zastupiteľstvo**. Obecné zastupiteľstvo si môže zriadiť komisie zastupiteľstva ako svoje poradné orgány. Vo vzťahu k realizácii PRO zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PRO a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia, taktiež schvaľuje spolufinancovanie jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce. **Obecné zastupiteľstvo v rámci hodnotenia** PRO schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu, vo svojich uzneseniach týkajúcich sa hodnotenia PHSR v prípade nutnosti korekcií rozdeľuje jednotlivé priority programu a akčného plánu medzi existujúce komisie, ktoré sa zaoberajú monitorovaním a hodnotením ich realizácie.

Najvyšším výkonným orgánom obce a jej predstaviteľom je **starosta obce**. Vo vzťahu k realizácii PRO starosta riadi proces realizácie, na programovej úrovni podpisuje uznesenie obecného zastupiteľstva o strategickej časti dokumentu, schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávatelia, fondy a iné). **Organizačne a administratívne zabezpečuje** veci zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom **obecný úrad**.

Adresa a kontakty riadiaceho orgánu pre program:

Obecný úrad Chmeľovec

Chmeľovec 98

082 12 Kapušany

051/ 7944 107

Email: obec.chmelovec@gmail.com

Zodpovedná osoba: Ján Jakab – starosta obce (tel. kontakt. 0907902111)

4.2 Monitoring

Zmyslom hodnotenia a monitorovania procesu je poskytnúť informácie o efektívnosti vynaložených nákladov. Výstupom sú hodnotiace a monitorovacie správy, praktické odporúčania v priebehu realizácie projektu. Pri monitorovaní je potrebné sledovať zmeny v smerovaní obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, nové požiadavky obyvateľov a cieľových skupín. Výstupné informácie získané monitoringom je nevyhnutné analyzovať, prehodnotiť aktuálnosť cieľov a opatrení.

V záujme efektívneho a koordinovaného postupu činnosti pri realizácii Programu, jeho strategických cieľov a opatrení bude termín do 3 mesiacov od schválenia Programu v zastupiteľstve obce zriadený Monitorovací výbor, ktorého úlohou bude v pravidelných intervaloch hodnotiť zabezpečovanie programu v zmysle stanovených ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, objasňujú stav implementácie výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu.

Monitoring stratégie je zabezpečovaný na dvoch základných úrovniach. Prvou je získavanie a prvotné spracovanie informácií z terénu.

Na jednej strane je potrebné sledovať realizované a pripravované aktivity, na druhej strane ukazovatele pôsobenia a dopadov implementácie PHSR na život v obci. Tieto úlohy môžu zabezpečovať iba pracovníci aktívni priamo v teréne. Je potrebné zabezpečiť systém (skupinu pracovníkov, aktivistov) spolupracujúcich na tejto úlohe.

K zabezpečeniu monitoringu je potrebné spracovať systém kritérií a ukazovateľov a metodiku monitoringu, tak, aby bolo možné reálne vyhodnocovať prebiehajúce procesy. Druhou úrovňou je odborné vyhodnocovanie informácií a sledovanie plnenia cieľov, priorít a úlohou vytvorenej pracovnej skupiny je zároveň aj spracovanie kritérií a ukazovateľov hodnotenia realizácie stratégie a metodiky jej monitoringu.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení zameraných na zmenu negatívneho vývoja, resp. o potrebe zmeniť ich výber alebo spôsob realizácie. Stabilizovať zásady procesu monitorovania umožní priebežná i etapovitá kontrola realizácie programu. Nevyhnutnou podmienkou monitoringu je organizačné a metodické zabezpečenie riešenia operatívnych problémov a z nich vyplývajúce zmenové riadenie.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude obsahovať nasledovné činnosti:

- každoročné hodnotenie napĺňania cieľov stanovených v PRO,
- každoročné spracovanie plánu aktivít na nasledujúce obdobie
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov a opatrení,
- vyhodnotenie dopadov aktivít na občanov dotazníkovou formou a porovnanie s počiatočnými preferenciami občanov pri zostavovaní PRO.

Uvedené činnosti uskutočnené v procese monitorovania umožnia zhodnotiť postup v realizácii plánovaných úloh. Znamená sledovanie výstupov, financovanie jednotlivých činností, projektov alebo etáp.

Monitorovanie sa uskutočňuje prostredníctvom ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, objasňujú stav implementácie, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu.

Cieľom monitorovania pracovnými skupinami bude zabezpečiť konzistentné a pravidelné informácie o realizovaných a ukončených projektoch. Vhodným spôsobom na realizáciu monitoringu sú kvantitatívne ukazovatele úspešnosti, ktoré dávajú jednoznačnú odpoveď na stupeň alebo mieru naplnenia projektu v danom časovom období. Spôsob práce pracovnej skupiny uskutočňujúcej monitorovanie a hodnotenie vyplynie zo samotného charakteru projektu.

Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov. Tieto informácie sa transformujú do monitorovacích a hodnotiacich správ, ktoré sa prerokovávajú na zasadnutiach pracovnej skupiny.

Proces hodnotenia využíva ako svoje vstupy všetky dáta získavané v procese monitorovania. Výstupom procesu hodnotenia, resp. celého procesu monitorovania a hodnotenia, sú hodnotiace a monitorovacie správy. Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom projektov. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení. Posudzuje sa hlavne vecná stránka a vzniknuté problémy. Riešenie prioritných problémov sa posudzuje s použitím kritérií voči stanoveným ukazovateľom.

Základné monitorovacie ukazovatele plnenia programu rozvoja obce:

- počet pripravených investičných aktivít v obci
- počet zrealizovaných investičných aktivít v obci
- objem zrealizovaných investičných aktivít
- objem získaných prostriedkov z externých zdrojov
- objem aktivizovaných vnútorných zdrojov
- miera zapojenia občanov a subjektov do aktivít programu rozvoja
- miera skvalitnenia poskytovaných služieb v obci
- počet a rozsah poskytovaných služieb v obci
- miera zvýšenia kvality a pripravenosti ľudských kapacít v obci
- miera zvýšenia návštevnosti obce

- miera zviditeľnenia sa obce v regióne, v SR a EÚ
- počet a kvalita zrealizovaných občianskych aktivít
- miera skvalitnenia života občanov v obci

4.2 Informovanosť a publicita

Program rozvoja obce bude po schválení obecným zastupiteľstvom zverejnený na web stránke obce www.chmelovec.sk. Program sa stáva programom každého obyvateľa a užívateľa územia aj vo vzťahu k žiadostiam o podporu z EU fondov.

Každoročne bude zverejnená aj Správa o monitoringu a hodnotení programu. Rada rozvoja obce zabezpečí pravidelnú komunikáciu s miestnymi aktérmi rozvoja o všetkých aspektoch uplatňovania programu.

5. FINANČNÁ ČASŤ

Finančné prostriedky, ktoré môže obec použiť na realizáciu projektových zámerov delíme na zdroje:

- **Verejné zdroje** – rozpočet obce. Investície z verejných zdrojov sa zameriavajú najmä na riešenie bežných akcií, akútnych a havarijných stavov
- **Súkromné zdroje** – investovanie súkromných finančných zdrojov, obvykle skvalitňujú služby pre návštevníkov obce a miestnych obyvateľov
- **Fondy Európskej únie** – v programovom období 2014 – 2020 čerpá Slovenská republika zdroje EÚ na základe dokumentu Partnerská dohoda SR na obdobie 2014 – 2020 v programovom období je Kohézna politika EÚ realizovaná prostredníctvom cieleného smerovania príspevkov z fondov EÚ na naplnenie jej dvoch hlavných cieľov – Investovanie do rastu zamestnanosti a Európska územná spolupráca.

Partnerská dohoda určuje strategické priority, ktoré budú implementované cez šesť operačných programov v rámci jednotlivých cieľov kohéznej politiky EÚ : Výskum a inovácie, Integrovaná infraštruktúra, Ľudské zdroje, Kvalita životného prostredia, Efektívna verejná správa, Integrovaný ROP a samostatne riešené programy : Technická pomoc (TP), Rybné hospodárstvo (RH), Program rozvoja vidieka (PRV), Európska územná spolupráca (EÚS), Program INTERACT (PI).

5.1 Indikatívny finančný plán

Výšku finančných prostriedkov v PHSR uvádzame pri jednotlivých projektoch a oblastiach odhadom, nakoľko bez spracovania projektovej dokumentácie nie je možné ex ante určiť presnú sumu. Pri rozhodovaní o financovanie projektov sa bude prihliadať na ich dôležitosť a prínos pre obec.

Tabuľka č. 19 - Celkový prehľad plánovaných investícií na roky 2015-2025

Prioritné oblasti	Celkový odhad za roky 2015-2025
Sociálne služby	180 400 eur
Cestovný ruch a zamestnanosť	15 700 eur
Infraštruktúra	11 842 900 eur

Životné prostredie	186 600 eur
Spolu	2 039 000 eur

Tabuľka č. 20 – Model viaczdrojového financovania plánovaných investícií

Oblasť	Celkové náklady v €	EÚ	Štát	Obec
Sociálne služby	180 400	153 340	18 040	9020
Cestovný ruch	15 700	13 345	1 570	785
Infraštruktúra	1 842 900	1 566 465	184 290	92 145
Životné prostredie	186 600	158 610	18 660	9 330

ZÁVER

Program rozvoja obce (PRO) je základným kameňom koncepčného a systematického rozvoja obce v horizonte 5 – 10 rokov. Z tohto dôvodu dosiahnutie strategického cieľa PRO obce presahuje hranice jedného volebného obdobia a pri jeho formulácii, ako aj formulácii línie krokov k jeho dosiahnutiu, by malo dôjsť k zhode na úrovni vedenia obce a jej obyvateľov. Na druhej strane, tak ako všetky koncepčné a strategické dokumenty, ktoré nie sú právne záväzné, aj PRO je natoľko dôležité a užitočné, nakoľko sa mu tieto vlastnosti pripisujú.